

Radost i veselje – propisi i adabi (Meka)

Hatib: dr. Bender ibn Abdulaziz Belile

1. ševal 1447. po Hidžri / 20. mart 2026.

Hvala Allahu, Koji nas je obasuo Svojim blagodatima, vidljivim i skrivenim. Njega hvalimo i zahvaljujemo Mu na obilnim darovima i neizmjernim i bezbrojnim blagodatima kojima nas je počastio. Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema sudruga, Onoga Koji nas obasipa Svojim neizmjernim darovima i prekriva nas Svojom milošću, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, i najveća i najuzvišenija trajna blagodat koju je Allah podario čovječanstvu, neka su na njega, na njegovu porodicu i ashabe Allahova milost, blagoslov i spas, na ovome i na budućem svijetu.

Oporučujem sebi i vama, o ljudi, bogobojaznost. Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, i zahvaljujte Mu na blagodatima kojima vas je počastio i radujte se onome što vam je darovao. Doista, radost je ibadet kojim se rob približava svome Gospodaru.

O vjernici, Allah je stvorio čovjeka s prirodnom sklonošću da se raduje blagodatima koje ga zadese i dobru koje ga snađe, bilo da je riječ o dunjalučkim blagodatima, kao što Uzvišeni kaže: "Kad dopustimo ljudima da se blagodatima naslađuju, oni im se obraduju" (Er-Rum, 36), ili o blagodatima ahireta, kao što kaže: "radosni zbog onoga što im je Allah od dobrote Svoje dao" (Ali Imran, 170).

Radost je osobina savršenstva i spada u Allahova djelatna svojstva (sifat fi'lijje), koja su vezana za Njegovu volju i htijenje. Enes ibn Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah se više obraduje pokajanju Svoga roba, kada Mu se pokaje, nego što bi se neko od vas obradovao da nađe svoju jahalicu u pustinji, nakon što mu je pobjegla zajedno s hranom i pićem, pa izgubi svaku nadu da će je pronaći, zatim dođe do jednog drveta i legne u njegov hlad, očajan zbog gubitka svoje jahalice,

i dok je u takvom stanju, odjednom je ugleda kako stoji pored njega, pa je uhvati za povodac i od silne radosti kaže: ‘Allahu moj, Ti si moj rob, a ja sam Tvoj gospodar!’, pogrešno se izrazivši od silne radosti.” (Muslim)

Ako je takva Allahova radost zbog pokajanja roba i njegovog povratka iz grijeha, kakva li je tek Njegova radost kada rob obavi ibadet i preda Mu se kroz pokornost?!

O vjernici, postoje dvije vrste radosti: jedna je pohvalna i poželjna, a to je radost zahvalnosti, pokornosti, skromnosti i priznanja Allahovih blagodati i dobra, kojima je počastio čovjeka na ovom i budućem svijetu.

Druga je pokuđena, zabranjena i nedopustiva, a ona je radost oholosti, umišljenosti i obijesti, te radost zbog grijeha. Uzvišeni kaže: “Oni koji su izostali iza Allahova Poslanika veselili su se kod kuća svojih, mrsko im je bilo da se bore na Allahovu putu zalažući imetke svoje i živote svoje, i jedni drugima su govorili: ‘Ne krećite u boj po vrućini!’ Reci: ‘Džehennemska vatra još je vruća!’ – kad bi oni samo znali!” (Et-Tevba, 81)

U pohvalnu radost spada i radost srca zbog spoznaje Allaha, ljubavi prema Njemu i Njegove Objave. Uzvišeni kaže: “Neki od onih kojima smo dali Knjigu raduju se svemu što objavljujemo tebi.” (Er-Ra’d, 36)

Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, kaže: “Ako se sljedbenici prijašnjih knjiga raduju Objavi, onda su Allahovi štićenici i sljedbenici Poslanika još preči da joj se raduju.”

Uzvišeni kaže: “A kad bude objavljena neka sura, ima ih koji govore: ‘Kome je od vas ova učvrstila vjerovanje?’ Što se tiče vjernika, njima je učvrstila vjerovanje, i oni se raduju.” (Et-Tevba, 124)

“O ljudi, već vam je stigla pouka od Gospodara vašeg i lijek za vaša srca i uputstvo i milost vjernicima. Reci: ‘Neka se zato Allahovoj blagodati i milosti raduju, to je bolje od onoga što gomilaju.’” (Junus, 57–58)

Komentatori Kur’ana kažu: Allahova dobrota, u ovom ajetu, je islam, a Njegova milost je Kur’an.

Pohvalna radost jeste i radost zbog izvršenog ibadeta i upotpunjene pokornosti, kao što je radost postača u mjesecu ramazanu. Ta radost dio je blagodati koju vjernik osjeti već na dunjaluku prije ahireta, jer u sebi nosi Allahovu pomoć, olakšanje i uputu. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Uzvišeni Allah kaže: 'Svako djelo sina Ademovog pripada njemu, osim posta, on pripada Meni i Ja za njega posebno nagrađujem.' Post je štit. Kada neko od vas posti, neka se kloni ružnog govora i galame, a ako ga neko uvrijedi ili napadne, neka kaže: 'Ja postim.' Tako mi Onoga u Čijoj je ruci Muhammedova duša, zadah iz usta postača Allahu je draži od mirisa miska. Postač ima dvije radosti kojima se raduje: kada se iftari, raduje se iftaru, i kada sretne svoga Gospodara, raduje se svome postu." (Buhari i Muslim)

Radost postača obuhvata radost svakodnevnog iftara, ali i radost završetka posta u mjesecu ramazanu nastupanjem mjeseca ševala.

Zato se bojte Allaha, i radujte se što vam je omogućio da upotpunite post mjeseca ramazana. Zahvaljujte Mu na blagodati noćnog namaza i učenja Kur'ana i budite od onih koji su na Pravom putu.

Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, kaže: "Radost zbog Allaha, Njegovih imena i svojstava, Njegovog Poslanika, njegovog sunneta i Njegove Objave, to je suština i srž imana. Ona je posebna, zadivljujuća vrsta ibadeta i ostavlja trag u srcu, koji se ne može opisati riječima. Radost i uzbuđenost srca zbog Allaha, Njegovih imena, svojstava, govora, Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i susreta s Njim, najveći je dar koji čovjek može dobiti, i čovjekova radost na ahiretu, zbog Allaha i susreta s Njim, bit će onolika kolika je bila njegova radost i ljubav prema Allahu na dunjaluku."

Znajte, Allah vam se smilovao, da je od zahvalnosti Allahu na Njegovoj pomoći i uputi, ustrajavanje u ibadetu i pokornosti. U to spada i post šest dana mjeseca ševala nakon ramazana. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ko isposti ramazan, a zatim isposti šest dana ševala, kao da je postio cijelu godinu." (Muslim)

Ko ima snage i kome je lako postiti, neka posti tih šest dana u bilo kojem dijelu mjeseca ševala, a kome je teško, neka požuri dok je još prisutna navika posta i želja za ibadetom.

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljte mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

